

Aan de Raad van Ministers Curaçao
t.a.v. de Minister van Verkeer, Vervoer
en Ruimtelijke Planning,
de heer ing. C.F. Cooper
Concordiastraat 24
Alhier

Willemstad, 3 augustus 2011

Kenmerk : 11/0715C/JH
Referentie : drs. R.E. Faneyte RA CFE CICA
Onderwerp : Advies inzake benoemingsvoorstel nieuwe commissarissen van
Fondo di Garantia pa Bibienda Kòrsou N.V.

1. Inleiding

Het Land Curaçao zijnde de rechtsoptvolger per 10 oktober 2010 van het Eilandgebied Curaçao dient, ter zake van de voorgeschreven advisering en bijbehorende taken zoals opgenomen in artikel 4 van de Verordening Corporate Governance (A.B. 2009, nr. 92), een schriftelijke overeenkomst aan te gaan met een bij Eilandsbesluit aangewezen deskundige organisatie. Op grond hiervan is een overeenkomst van opdracht afgesloten tussen het Land Curaçao en SOAB waarbij ons Bureau als adviseur corporate governance zal fungeren ten behoeve van het Land Curaçao dan wel totdat de Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (in het vervolg 'SBTNO') is aangewezen als de adviseur corporate governance.

Uitgaande van de Verordening Corporate Governance alsook de bepalingen van de aangegeven overeenkomst van opdracht, behoren tot de werkzaamheden van de adviseur corporate governance in ieder geval het ambtshalve of op verzoek van het Land Curaçao adviseren van de aandeelhouder dan wel de overheid aangaande het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van (certificaten) van aandelen, het vaststellen of aanpassen van een reserverings- of dividendbeleid voor de overheidsvennootschappen of -stichtingen en het benoemen of ontslaan van bestuurders bij de overheidsvennootschappen of -stichtingen.

Op basis van het voorgaande heeft u ons Bureau, als tijdelijk adviseur corporate governance, bij omslagen d.d. 21 juni 2011 (kenmerk 2011/053117), d.d. 22 juni (kenmerk 2011/053327) en d.d. 22 juni (kenmerk 2011/053328) voor advies benaderd inzake het voornemen tot benoeming van nieuwe leden in de raad van commissarissen van Fondo di Garantia pa Bibienda Kòrsou N.V. ('FGBK'). Het gaat hierbij om de volgende kandidaten:

- De heer U.J.J. Martina.
- De heer S.G. Leito.
- Mevrouw A.M.J. de Freitas.

Op grond van de Verordening Corporate Governance dient de adviseur corporate governance in dit kader te adviseren over de vraag of een voornemen tot benoeming dan wel ontslag van bestuurders aan de statuten van de vennootschap en aan de toepasselijke regels voldoet, waaronder de procedureregels en profielschets als bedoeld in artikel 8 van de Verordening en de bepalingen uit de Code Corporate Governance van het Land Curaçao (in het vervolg de 'Code Corporate Governance'). In het advies geeft de adviseur corporate governance gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen. De Code Corporate Governance is, op basis van artikel 3, lid 1 van de Verordening Corporate Governance, door het voormalig Bestuurscollege op 12 oktober 2009 bij Eilandsbesluit vastgesteld.

Wij hebben in dit kader de aangegeven benoemingsvoorstellen beoordeeld om na te gaan in hoeverre deze voldoen aan de hierboven vermelde regelgeving. Inzake de aard en reikwijdte van deze beoordelingswerkzaamheden verwijzen wij u tevens naar onze brief van 20 juli 2011 (kenmerk 11/0687C/SF). In deze brief hebben wij aangegeven dat de toetsing van de voordrachten tot benoeming in de raad van commissarissen / toezicht van de overheidsentiteiten plaatsvindt aan de hand van het ingediende curriculum vitae van de betreffende kandidaten waarbij getoetst wordt of een kandidaat, op basis van de genoten opleidingen alsook opgedane werkervaring, voldoet aan de deskundigheidseisen die in dat specifieke geval worden gesteld. Dit impliceert tevens dat wij in dit kader geen integriteitstoets en/of antecedenten-onderzoek uitvoeren. Het is hierbij aan de Raad van Ministers zelf om haar eigen beoordeling op deze aspecten te maken alvorens het voornemen tot benoeming van kandidaten voor advies aan de adviseur corporate governance wordt aangeboden.

De resultaten van onze beoordeling zijn in dit schrijven opgenomen.

2. Statutaire vereisten en profielschets voor commissarissen van FGBK

Uit artikel 7 en 11 van de statuten van FGBK blijkt dat de vennootschap bestuurd wordt door een directie, bestaande uit één of meer directeuren, onder toezicht van een raad van commissarissen. Hierbij bestaat de raad van commissarissen uit 7 leden welk moeten voldoen aan vooraf door de algemene vergadering van aandeelhouders vastgestelde profielschetsen. In dit kader dienen conform artikel 8, lid 3 de volgende disciplines in de raad van commissarissen vertegenwoordigd te zijn:

- De civiele techniek.
- De financiën en/of economie;
- De rechtsgeleerdheid.

Voorts zijn personen in vaste loondienst of die op contractbasis werkzaam zijn bij FGBK alsook personen die deel uitmaken van de Staten, de Raad van Ministers dan wel actief lid zijn van een politieke partij, niet benoembaar als commissaris van FGBK. Voorts zijn personen die zodanige belangen vertegenwoordigen dat een belangenconflict niet is uitgesloten, waardoor strijd zou kunnen ontstaan met de richtige taakuitoefening, niet benoembaar als commissaris.

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance dient de algemene vergadering van aandeelhouders een profielschets vast te stellen voor de raad van commissarissen van een vennootschap. Deze profielschets dient mede ter waarborging van de kwaliteit van de toezichthoudende, goedkeurende en adviserende taken van de raad van commissarissen. In deze profielschets worden er, rekening houdende met de aard van de activiteiten en omvang van de vennootschap, eisen gesteld ter zake van de gewenste grootte en samenstelling van de raad van commissarissen alsook ter zake van de gewenste deskundigheid en achtergrond van haar leden. Tevens moet minimaal één lid van de raad van commissarissen een zogenoemde financieel expert ('financial literate') zijn, hetgeen inhoudt dat deze persoon relevante kennis en ervaring heeft opgedaan op financieel-economisch terrein. Deze profielschets dient ten slotte jaarlijks door de aandeelhouders, samen met de raad van commissarissen, te worden geëvalueerd.

Een profielschets voor de raad van commissarissen van FGBK is als zodanig nog niet opgesteld. Wel heeft het toenmalig Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao een algemene profielschets vastgesteld voor de raden van commissarissen / toezicht van de overheidsvennootschappen en -stichtingen. Deze profielschets wordt thans door het Land Curaçao gehanteerd in het kader van de benoeming van leden voor de toezichthoudende organen bij haar overheidsentiteiten. Het doel van deze profielschets is om richtlijnen te geven voor de samenstelling alsook de benoeming van toezichthouders bij de overheidsentiteiten. Conform deze algemene profielschets dient ieder commissaris, uitgaande van zijn toezichthoudende en adviserende taken, in staat te zijn om de hoofdlijnen van het beleid en strategie van de overheidsentiteit, alsook de hieraan verbonden belangrijkste risico's, te beoordelen. Hierbij zijn er, binnen het kader van deze algemene profielschets, specifieke competenties geformuleerd waarover elk commissaris dient te beschikken voor de vervulling van de aan hem of haar toebedeelde rol in een raad van commissarissen / toezicht. Elk commissaris dient onder meer te beschikken over de volgende competenties:

- Affiniteit met de doelstelling dan wel werkgebied van de rechtspersoon.
- Bestuurlijke ervaring en bekendheid met organisatieprocessen, bij voorkeur in het bedrijfsleven dan wel non-profit organisaties.
- Algemene financieel-economische kennis en ervaring.
- Het hebben van helicopterview, analytisch vermogen en het kunnen onderscheiden van hoofd- en bijzaken (denk- en werkniveau op tenminste HBO-niveau).
- Verworven ervaring op het gebied van relaties tussen bedrijfsleven en de overheid.
- Kennis en ervaring in bestuurlijke besluitvormingsprocessen, inclusief inzicht in strategische afwegingsprocessen.
- Het in hoofdlijnen kunnen functioneren als een klankbord voor de directie / bestuurder.

Tevens dient de raad van commissarissen/toezicht zodanig te zijn samengesteld dat aan de volgende eisen wordt voldaan:

- Een lid met ruime financiële kennis en ervaring.
- Een lid met gedegen juridische kennis en ervaring.

- Een lid met (bedrijfs)economische ervaring.
- Een lid met specifieke kennis en ervaring met de doelstelling dan wel werkgebieden van de rechtspersoon.

Rekeninghoudende met de statuten van FGBK alsook de bepalingen uit de Code Corporate Governance ten aanzien van de grootte en samenstelling van de raad van commissarissen, kunnen de in de algemene profielschets geformuleerde eisen, aangevuld met de statutaire vereisten ten aanzien van de disciplines die in de raad vertegenwoordigd moeten zijn, als voldoende selectiecriteria worden gehanteerd voor de benoeming van nieuwe commissarissen bij FGBK.

Niettegenstaande het voorgaande adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van commissarissen van FGBK vast te stellen waarin concreet rekening wordt gehouden met de aard en omvang van de vennootschap en haar ondernemingen. De aldus vastgestelde profielschets dient, samen met de raad van commissarissen, tenminste jaarlijks te worden geëvalueerd en indien nodig aangepast rekening houdende met de gewenste samenstelling, grootte, taken en werkwijze van de raad.

3. **Analyse benoemingsvoorstel nieuwe commissarissen van FGBK**

Uit onze beoordeling van de curricula vitae van de heren Martina en Leito alsook van mevrouw De Freitas kan redelijkerwijs worden aangenomen dat zij in principe voldoen aan de hiervoor aangegeven, door het Bestuurscollege vastgestelde, algemene profielschets voor leden van de raad van commissarissen / toezicht van overheidsentiteiten. Op basis van de door deze kandidaten genoten opleidingen in combinatie met de door deze kandidaten opgedane werkervaring kan redelijkerwijs worden aangenomen dat zij over het vereiste HBO denk- en werkniveau beschikken. Rekening houdende met de in artikel 8, lid 3 aangegeven disciplines welk aanwezig moeten zijn in de raad van commissarissen blijkt uit de door de voorgedragen kandidaten gevolgde opleidingen en opgedane werkervaring dat de heer Martina alsook mevrouw De Freitas deskundig zijn op het gebied van financiën en/of economie terwijl de heer Leito deskundig is op technisch gebied. Uitgaande van de statuten van FGBK alsook de in de algemene profielschets geformuleerde eisen voor leden van de raad van commissarissen/toezicht bij overheidsentiteiten, hebben wij dan ook geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van de heren Martina en Leito alsook van mevrouw De Freitas als commissarissen bij FGBK.

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance dient er geen sprake te zijn van belangenverstremgeling bij commissarissen / toezichthouders van een overheidsentiteit. Een belangenverstremgeling kan geacht worden aanwezig te zijn indien een commissaris van FGBK ook een toezichthoudende rol vervult of bestuurlijke invloed heeft bij een overheidsentiteit of andere entiteit waarmee FGBK een belangrijke zakelijke relatie heeft. Wij achten het niet onze taak om zelf te onderzoeken of dat het geval is bij de voorgedragen kandidaten maar zullen u erop attent maken indien wij over informatie beschikken dat dit wel het geval is.

Van de voorgedragen kandidaten is ons niet bekend of zij een toezichthoudende of bestuurlijke rol vervullen bij overheidsentiteiten dan wel andere entiteiten waarmee FGBK een belangrijke zakelijke relatie heeft. Indien dit wel het geval zou zijn dan dienen deze kandidaten terug te treden uit deze toezichthoudende dan wel bestuurlijke functies bij deze entiteiten alvorens te kunnen worden benoemd als commissaris van FGBK.

Voorts dient de voordracht van deze kandidaten als commissarissen van FGBK, conform artikel 23, lid 2a van de Landsverordening Toezicht Bank- en Kredietwezen 1994 (P.B. 1994, nr. 4), tevens te worden getoetst door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten.

4. **Aanpassing statuten van FGBK**

Uitgaande van de bepalingen van de Code Corporate Governance moeten de statuten van een vennootschap of stichting zodanig worden aangepast dat alle bepalingen van de Code van toepassing verklaard kunnen worden. In ieder geval dient in de statuten een verwijzing naar de Code te worden opgenomen alsook de verplichting om de bepalingen van de Code toe te passen, rekening houdend met de concrete omstandigheden van de betreffende rechtspersoon.

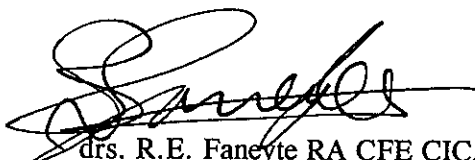
Uit onze beoordeling van de statuten van FGBK blijkt dat deze nog niet zijn aangepast aan de bepalingen van de Code Corporate Governance. In dit kader verwijzen wij tevens naar de wettelijke verplichting uit artikel 12, lid 2 van de Verordening Corporate Governance waaruit blijkt dat de statuten van een vennootschap of stichting uiterlijk binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze Eilandsverordening aangepast moeten worden om te voldoen aan de bepalingen van de Code Corporate Governance.

5. **Advies**

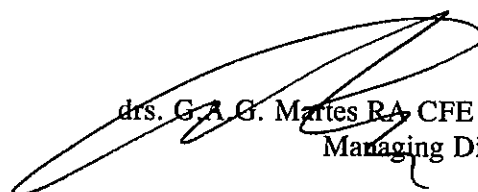
Op grond van het voorgaande:

1. Adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van commissarissen van FGBK vast te stellen waarin concreet rekening wordt gehouden met de aard en omvang van FGBK en de hiermee verbonden onderneming.
2. Hebben wij geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van de heren U.J.J. Martina en S.G. Leito alsook van mevrouw A.M.J. de Freitas als leden van de raad van commissarissen van FGBK. Volledigheidshalve willen wij u in dit kader tevens aangeven dat de voordracht van deze kandidaten als commissarissen van FGBK, conform artikel 23, lid 2a van de Landsverordening Toezicht Bank- en Kredietwezen 1994 (P.B. 1994, nr. 4), ook dient te worden getoetst door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten.
3. Adviseren wij de Raad van Ministers om alsnog de statuten van FGBK te laten aanpassen aan de bepalingen van de Code Corporate Governance.

Wij gaan er van uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn vanzelfsprekend bereid deze brief nader toe te lichten.

drs. R.E. Faneyte RA CFE CICA
Associate Director

drs. G.A.G. Martes RA CFE CICA
Managing Director